

รายงานสรุปผลการดำเนินงาน
การจัดการความรู้ ด้านการวิจัย
ประจำปีการศึกษา 2563

คณะสัตวแพทยศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก

สารบัญ

	หน้า
บทนำ	3
ความเป็นมาและความสำคัญ	3
วัตถุประสงค์	4
กระบวนการหรือขั้นตอนดำเนินการ	4
บทวิเคราะห์สังเคราะห์การจัดการความรู้ด้านการวิจัย	8

รายงานสรุปผลการดำเนินงานด้านการจัดการความรู้ ด้านการวิจัย

บทนำ

โครงการสโมสรวารสาร (Journal club) คณะสัตวแพทยศาสตร์ เป็นกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการวิจัย เรื่อง การพัฒนางานทางคลินิกสู่งานวิจัย ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ทางคณะจัดขึ้นเพื่อในคณะอาจารย์ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้งานวิจัยตลอดจนการเชิญวิทยากรที่ประสบความสำเร็จในการตีพิมพ์ผลงานวิจัยและการได้รับทุนสนับสนุนงานวิจัยจากฐานข้อมูลหรือข้อมูลจากสัตว์ป่วยเชิงคลินิกมาบรรยายแลกเปลี่ยนเรียนรู้แก่คณะอาจารย์ของคณะ โดยโครงการดังกล่าวได้มีการเชิญวิทยากรภายนอกคือ ศ.สพ.ญ.ดร.สมพร เตชะงาม สุวรรณ อาจารย์ประจำหน่วยพยาธิวิทยา คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และรศ.สพ.ญ.ดร.สุนทรี เพ็ชรดี อาจารย์ประจำภาควิชาเวชศาสตร์คลินิกสัตว์ใหญ่และสัตว์ป่า คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มาบรรยายเรื่องการพัฒนาทางคลินิกสู่งานวิจัย ในวันที่ 26-27 มกราคม พ.ศ. 2564

ความเป็นมาและความสำคัญ

สืบเนื่องจากงานวิจัยภาพรวมของคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก ส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยระดับพื้นฐาน ในขณะที่งานวิจัยเชิงคลินิกที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้สำหรับการให้บริการวิชาการของหน่วยงานโดยเฉพาะทางด้านคลินิกโรคลสัตว์ โรงพยาบาลสัตว์ มทร.ตะวันออก มีค่อนข้างน้อย สาเหตุส่วนหนึ่งมาจากอาจารย์ที่ทำงานในส่วนหนึ่งของโรงพยาบาลสัตว์มีเวลาที่ค่อนข้างจำกัดในการทำงานวิจัยที่จำเป็นต้องพึ่งพาในส่วนของห้องปฏิบัติการ ประกอบกับการเขียนขอทุนวิจัยเชิงคลินิกที่อาจไม่ตรงกับความต้องการของหน่วยงานที่ให้ทุนมากนัก ทางคณะจึงเล็งเห็นประโยชน์ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากผู้ที่มีการประสบความสำเร็จในการประยุกต์ใช้ข้อมูลทางด้านคลินิกในการสร้างงานวิจัย ตลอดจนการนำองค์ความรู้ดังกล่าวไปต่อยอดสำหรับการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อเสนอขอของบประมาณวิจัยในอนาคตได้

โครงการสโมสรวารสาร (Journal club) คณะสัตวแพทยศาสตร์ เป็นโครงการที่ทางคณะจัดขึ้นเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านงานวิจัยระหว่างคณะอาจารย์ในคณะ โดยมีการเชิญวิทยากรที่ประสบความสำเร็จจากการพัฒนางานวิจัยจากฐานข้อมูลและงานด้านคลินิกมาบรรยายให้ความรู้แก่คณะอาจารย์ อันเป็นแนวทางหนึ่งในการสร้างกลุ่มวิจัยร่วมระหว่างอาจารย์ที่มีความสนใจร่วมกัน ตลอดจนเพื่อให้คณะอาจารย์เกิดแนวคิดในการประยุกต์ใช้ข้อมูลที่มีจากหน่วยงานอาทิเช่น โรงพยาบาลสัตว์ หน่วยชันสูตรโรคลสัตว์ เป็นต้น ในการสร้างผลงานด้านวิชาการที่สามารถตีพิมพ์เผยแพร่ได้ ทั้งนี้ผลงานดังกล่าวอาจเป็นในรูปแบบของรายงานสัตว์ป่วย หรือการเก็บข้อมูลย้อนหลังเพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของการเกิดโรค เป็นต้น องค์ความรู้ที่เกิดขึ้นนั้นนอกจากการสร้างสรรคผลงานด้านวิชาการแล้ว ยังสามารถช่วยในคณะอาจารย์สามารถพัฒนาต่อยอดเป็นโครงการวิจัยเพื่อเสนอขอทุนวิจัยในอนาคต

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้อาจารย์มีทักษะการประยุกต์ใช้ฐานข้อมูลจากสัตว์ป่วยที่มารับการรักษาทางคลินิกในการสร้างโจทย์วิจัย ผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากผู้มีประสบการณ์
2. เพื่อให้เกิดการสร้างกลุ่มวิจัยระหว่างคณาจารย์ในคณะและสามารถผลิตผลงานวิจัยทางด้านคลินิกได้
3. เพื่อให้อาจารย์มีความรู้เกี่ยวกับการเขียนข้อเสนอโครงการจากงานด้านคลินิกเพื่อเสนอขอทุนวิจัยจากหน่วยงานต่าง ๆ

กระบวนการหรือขั้นตอนการดำเนินการ

1. การค้นหาความรู้

ทำการสำรวจผลงานวิจัยตีพิมพ์ของคณาจารย์ในคณะ โดยผลจากการสำรวจพบว่างานวิจัยร้อยละ 70 เป็นงานวิจัยพื้นฐาน นอกจากนี้จากการสำรวจยังพบว่าคณาจารย์ที่ทำงานด้านคลินิกไม่มีเวลามากเพียงพอในการทำวิจัยเชิงลึกที่ต้องอาศัยการพิสูจน์ทางห้องปฏิบัติการ ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้อาจารย์ในคณะไม่สามารถสร้างงานวิจัยเชิงคลินิกได้ นอกจากนี้ทางคณะยังได้สำรวจงบประมาณวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนย้อนหลัง 5 ปี พบว่าทางคณะไม่เคยได้รับทุนวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานทางด้านคลินิกเลย ดังนั้นฝ่ายวิชาการและวิจัยของคณะจึงได้ปรึกษาหารือเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวร่วมกัน

จากปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้น ทางคณะจึงได้มีการจัดโครงการสโมสรวารสาร (Journal club) คณาจารย์คณะสัตวแพทยศาสตร์ขึ้น เพื่อเปิดโอกาสให้คณาจารย์ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้งานวิจัยที่ตนเองสนใจ ตลอดจนการเชิญวิทยากรทั้งจากภายในและภายนอกที่ประสบความสำเร็จในการผลิตผลงานวิจัยและการได้รับทุนวิจัยจากการใช้ฐานข้อมูลและงานด้านคลินิกมาให้ความรู้และมาร่วมกันแบ่งปันประสบการณ์แก่คณาจารย์ของคณะ

2. การสร้างและการแสวงหาความรู้

มีการเชิญวิทยากรคือ ศาสตราจารย์สพ.ญ.ดร.สมพร เตชะงามสุวรรณ อาจารย์ประจำภาควิชาพยาธิวิทยา คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ รองศาสตราจารย์สพ.ญ.ดร.สุนทรี เพ็ชรดี อาจารย์ประจำภาควิชาเวชศาสตร์คลินิกสัตว์ใหญ่ และ สัตว์ป่า คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มาบรรยายให้ความรู้เรื่องการพัฒนางานทางคลินิกสู่งานวิจัย นอกจากนี้ยังได้มีการเชิญผู้เชี่ยวชาญศาสตราจารย์น.สพ.ดร.กาจ โชคชัยอุสาหะ และผู้เชี่ยวชาญศาสตราจารย์สพ.ญ.ดร.สุวัชร์ วรรณรัตน์ ตลอดจนสัตวแพทย์หญิงดร.สุขวัล พรสุขอารมณ์ หัวหน้าหน่วยชันสูตรโรคสัตว์ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก มาบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ฐานข้อมูลในการสร้างงานวิจัยและการเขียนขอทุนให้ประสบความสำเร็จอีกด้วย เนื่องจากวิทยากรเป็นผู้ที่มีประสบการณ์การใช้ฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big data) และข้อมูลจากสัตว์ป่วยที่เข้ามารับการรักษาในคลินิกมาสร้างเป็นผลงานวิจัย

ตีพิมพ์เผยแพร่ตลอดจนการเขียนขอทุนวิจัยอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นคณาจารย์ที่เข้าร่วมอบรมจะทราบวิธีการหรือแนวทางในการสร้างงานจากงานทางคลินิกได้ชัดเจนจากการเข้าร่วมโครงการสโมสรวารสาร (Journal club) คณาจารย์คณะสัตวแพทยศาสตร์ ระหว่างวันที่ 26-27 มกราคม 2564

3. การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ

หลังจากที่มีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนความรู้ในเรื่องการพัฒนางานทางคลินิกสู่งานวิจัย ทางคณะได้มีการกระตุ้นให้คณาจารย์ทางด้านคลินิกเขียนบทความทางวิชาการจากการเก็บข้อมูลสัตว์ป่วยย้อนหลังมาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของการเกิดโรค หรือรายงานสัตว์ป่วยเพื่อนำเสนอในรายวิชาไขบูรณาการทางสัตวแพทย์ 3 โดยบทความทางวิชาการควรมาจากการพัฒนาร่วมกันของอาจารย์ทางคลินิกอย่างน้อย 2 คนขึ้นไป เพื่อเป็นการกระตุ้นและส่งเสริมการทำงานเป็นทีมตลอดจนการสร้างกลุ่มวิจัยจากความสนใจเรื่องเดียวกันในอนาคต ซึ่งจะทำให้เกิดความเข้มแข็งของกลุ่มวิจัยทางคลินิกและการพัฒนาของโรงพยาบาลสัตว์ในอนาคตอย่างยั่งยืนอีกด้วย

4. การประมวลและกลั่นกรองความรู้

ในรายวิชาไขบูรณาการทางสัตวแพทย์ 3 มีการเปิดโอกาสให้นักศึกษาและอาจารย์ทางคลินิกนำเสนอรายงานสัตว์ป่วยที่น่าสนใจ ตลอดจนการเก็บข้อมูลย้อนหลังจากตัวอย่างส่งตรวจเพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของการเกิดโรค จากการนำเสนองานทางคลินิกในรายวิชาดังกล่าวทำให้คณาจารย์ทางคลินิกมีความมั่นใจในการเขียนบทความทางวิชาการและการประยุกต์ใช้ฐานข้อมูลมาทำงานวิจัยมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังทำให้อาจารย์ทางคลินิกสามารถวางแผนในการต่อยอดงานทางคลินิกในการพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัยในอนาคตอีกด้วย

5. การเข้าถึงความรู้

ทางคณะได้มีการจัดทำรายงานสรุปทักษะด้านต่าง ๆ ที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การพัฒนางานคลินิกสู่งานวิจัยจากโครงการสโมสรวารสาร (Journal club) คณาจารย์คณะสัตวแพทยศาสตร์ โดยเฉพาะหลักการประยุกต์ใช้ฐานข้อมูลขนาดใหญ่และการใช้ข้อมูลจากตัวอย่างสัตว์ป่วยทางคลินิกในการพัฒนางานวิจัยและการต่อยอดสำหรับการพัฒนาเป็นข้อเสนอโครงการวิจัย เผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของคณะ เพื่อให้คณาจารย์สามารถเข้าถึงความรู้ดังกล่าวได้

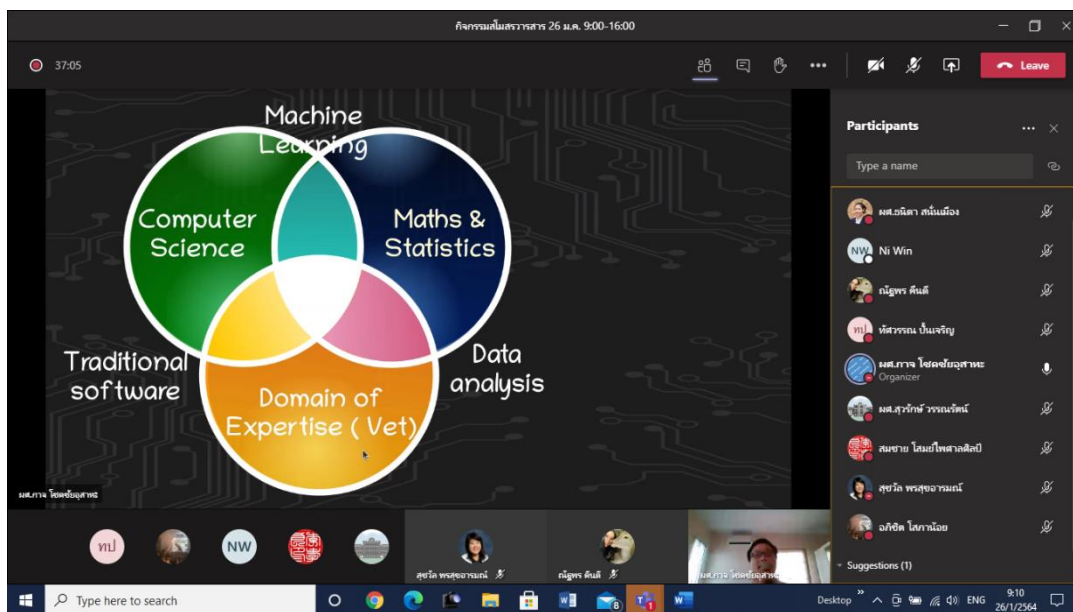
6. การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้

มีการจัดทำรายงานสรุปทักษะด้านต่าง ๆ ที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การพัฒนางานคลินิกสู่งานวิจัยจากโครงการสโมสรวารสาร (Journal club) คณาจารย์คณะสัตวแพทยศาสตร์ โดยเฉพาะหลักการประยุกต์ใช้ฐานข้อมูลขนาดใหญ่และการใช้ข้อมูลจากตัวอย่างสัตว์ป่วยทางคลินิกในการพัฒนางานวิจัยและ

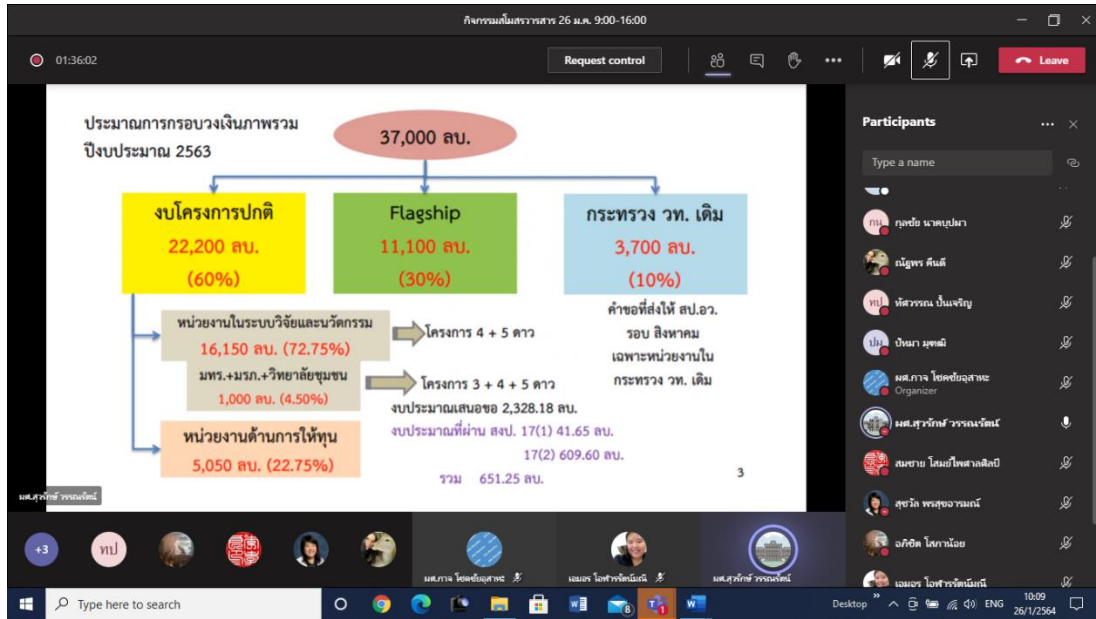
การต่อยอดสำหรับการพัฒนาเป็นข้อเสนอโครงการวิจัย เผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของคุณ เพื่อให้คณาจารย์สามารถเข้าถึงความรู้อย่างเต็มที่

7. การเรียนรู้

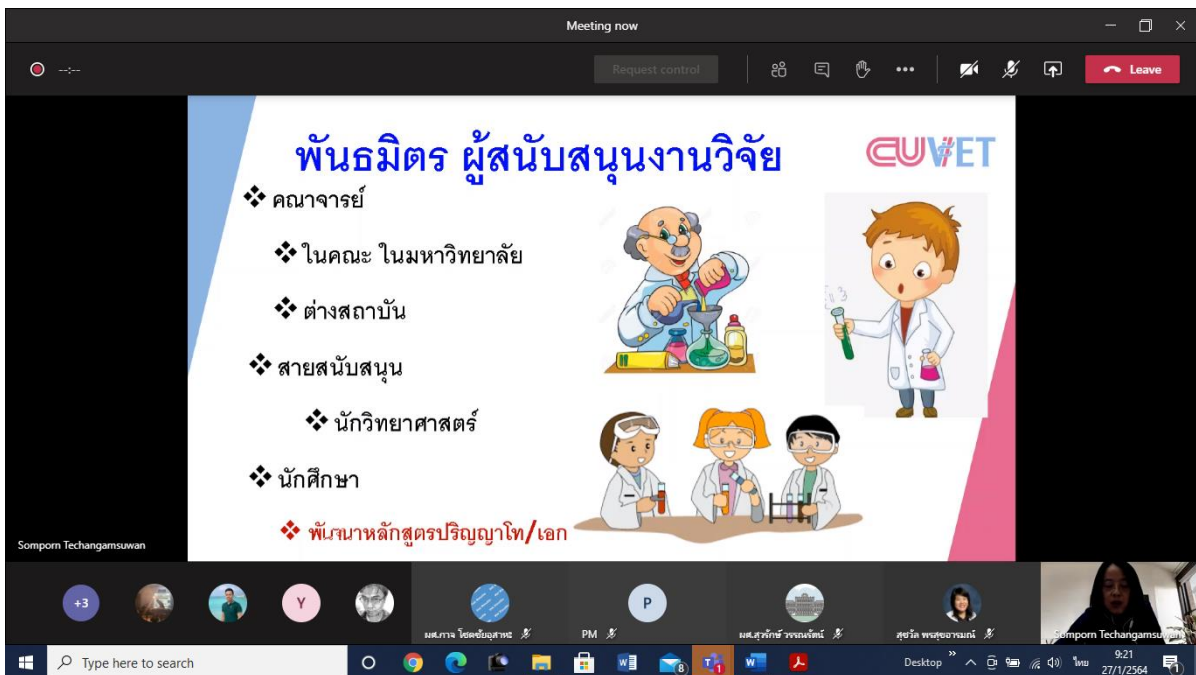
คณาจารย์ของคุณจะมีการนำความรู้ที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การพัฒนางานด้านคลินิกสู่งานวิจัยมาประยุกต์ใช้สำหรับการเขียนบทความทางวิชาการสำหรับการตีพิมพ์และขอทุนสนับสนุนการวิจัย ทั้งในรูปแบบของรายงานสัตว์ป่วย และการวิเคราะห์ข้อมูลย้อนหลังจากตัวอย่างสัตว์ป่วยที่เข้ามารับการรักษานในโรงพยาบาลสัตว์และหน่วยชันสูตรโรคสัตว์

ภาพที่ 1 แสดงการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้การใช้ฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big data) สำหรับการสร้างงานวิจัย โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ น.สพ.ดร. กาจ โชคชัยอุสาหะ เป็นวิทยากรในการบรรยาย

ภาพที่ 2 แสดงการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้การเขียนขอทุนวิจัยจากงานทางคลินิกให้ประสบความสำเร็จ สำหรับการวิจัย โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์สพ.ญ.ดร.สุวรักษ์ วรรณรัตน์ เป็นวิทยากรในการบรรยาย

ภาพที่ 3 แสดงการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้การพัฒนางานทางคลินิกสู่งานวิจัย โดยมีศาสตราจารย์สพ.ญ.ดร.สมพร เตละงามสุวรรณ เป็นวิทยากรในการบรรยาย

Meeting now

01:45:57

Request control

Leave

Leave (Ctrl+Shift+B)

Dimension of Wisdom

Wisdom

Knowledge

Information

Data

Soontaree Petchdee (Guest)

+7

มส.ภาจ โสตถิบาลาภ

ปม

สุชาติ พรสุขวารณ์

Somporn Techangams...

Soontaree Petchdee (Guest)

Type here to search

Desktop 10:14 27/1/2564

ภาพที่ 4 แสดงการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้การพัฒนางานทางคลินิกสู่งานวิจัย โดยมีรองศาสตราจารย์ สพ.ญ.ดร.สุนทรี เพ็ชรดี เป็นวิทยากรในการบรรยาย

บทวิเคราะห์สังเคราะห์การจัดการความรู้ด้านการวิจัย

สืบเนื่องมาจากงานวิจัยภาพรวมของคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก ส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยระดับพื้นฐาน ในขณะที่งานวิจัยเชิงคลินิกที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้สำหรับการให้บริการวิชาการของหน่วยงานโดยเฉพาะทางด้านคลินิกโรคลสัตว์ โรงพยาบาลสัตว์ มทร.ตะวันออก มีค่อนข้างน้อย สาเหตุส่วนหนึ่งมาจากคณาจารย์ที่ทำงานในส่วนของโรงพยาบาลสัตว์มีเวลาที่ค่อนข้างจำกัดในการทำงานวิจัยที่จำเป็นต้องพึ่งพาในส่วนของห้องปฏิบัติการ ประกอบกับการเขียนขอทุนวิจัยเชิงคลินิกที่อาจไม่ตรงกับความต้องการของหน่วยงานที่ให้ทุนมากนัก ทางคณะจึงเล็งเห็นประโยชน์ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากผู้ที่มีประสบการณ์ในการประยุกต์ใช้ข้อมูลทางด้านคลินิกในการสร้างงานวิจัย ตลอดจนการนำองค์ความรู้ดังกล่าวไปต่อยอดสำหรับการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อเสนอขอของบประมาณวิจัยในอนาคตได้

โครงการสโมสรวารสาร (Journal club) คณาจารย์คณะสัตวแพทยศาสตร์ เป็นโครงการที่ทางคณะจัดขึ้นเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านงานวิจัยระหว่างคณาจารย์ในคณะ โดยมีการเชิญวิทยากรที่ประสบความสำเร็จจากการพัฒนางานวิจัยจากฐานข้อมูลและงานด้านคลินิกมาบรรยายให้ความรู้แก่คณาจารย์ อันเป็นแนวทางหนึ่งในการสร้างกลุ่มวิจัยร่วมระหว่างคณาจารย์ที่มีความสนใจร่วมกัน ตลอดจนเพื่อให้คณาจารย์เกิดแนวคิดในการประยุกต์ใช้ข้อมูลที่มีจากหน่วยงานอาทิเช่น โรงพยาบาลสัตว์ หน่วยชันสูตรโรคลสัตว์ เป็นต้น ในการสร้างผลงานด้านวิชาการที่สามารถตีพิมพ์เผยแพร่ได้ ทั้งนี้ผลงานดังกล่าวอาจเป็นในรูปแบบของรายงานสัตว์ป่วย หรือการเก็บข้อมูลย้อนหลังเพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของการเกิดโรค เป็นต้น องค์ความรู้ที่เกิดขึ้นนั้นนอกจากการสร้างสรรคผลงานด้านวิชาการแล้ว ยังสามารถช่วยในคณาจารย์สามารถพัฒนาต่อยอดเป็นโครงการวิจัยเพื่อเสนอขอทุนวิจัยในอนาคต จากการจัดโครงการดังกล่าวสามารถสรุปทักษะในการพัฒนา งานทางคลินิกสู่งานวิจัยได้ดังนี้

ทักษะการสร้างโจทย์วิจัยจากงานด้านคลินิก

งานด้านคลินิกเป็นงานที่เน้นการให้บริการทางด้านวิชาการโดยเฉพาะการให้คำปรึกษาและรักษาสัตว์ป่วยในโรงพยาบาลสัตว์ ดังนั้นการสร้างโจทย์วิจัยอาจมาจากการเก็บตัวอย่างจากข้อมูลสัตว์ป่วยย้อนหลังแล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์กับการเกิดโรคหรือการรักษา หน่วยชันสูตรโรคลสัตว์เป็นหน่วยงานส่วนหนึ่งของโรงพยาบาลสัตว์ที่เป็นแหล่งข้อมูลสำคัญซึ่งสามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์จนเกิดเป็นงานวิจัยขนาดเล็กได้ นอกจากนี้ฐานข้อมูลขนาดใหญ่จากตัวอย่างทั่วโลกก็สามารถนำมาวิเคราะห์ประกอบรวมกันกับตัวอย่างที่มีภายในหน่วยงานได้ กรณีที่อาจารย์ไม่มีเวลามากพอในการเก็บข้อมูลเพื่อมาวิเคราะห์ทางสถิติเชิงลึก การเขียนรายงานสัตว์ป่วยจากกรณีศึกษาที่น่าสนใจ เป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่ช่วยให้อาจารย์สามารถผลิตผลงานทางวิชาการจากงานทางคลินิกได้เช่นเดียวกัน

การสร้างกลุ่มวิจัยเป็นปัจจัยสำคัญโดยเฉพาะอาจารย์ที่ไม่มีเวลามากนัก กลุ่มวิจัยอาจมาจากร่วมมือระหว่างคณาจารย์ทั้งภายในและภายนอกคณะ ความร่วมมือระหว่างคณาจารย์และนักวิทยาศาสตร์

หรือความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกอาทิเช่น โรงพยาบาลสัตว์เอกชน ศูนย์ชันสูตรโรคสัตว์ภาคตะวันออก หรือคอกเลี้ยงสัตว์ของเอกชน เป็นต้น ซึ่งควรเป็นหน่วยงานหรือบุคคลที่มีความสนใจตรงกัน เพื่อช่วยเหลือกัน ในการคิดโจทย์วิจัยที่มีความสำคัญและเพิ่มโอกาสในการสร้างสรรค์งานวิจัยที่มีคุณภาพ นอกจากนี้การสร้าง กลุ่มวิจัยยังเป็นแนวทางหนึ่งซึ่งช่วยให้อาจารย์มีภาระในการทำงานวิจัยลดลงเนื่องจากสามารถแบ่งงานกันทำได้ ทั้งการเก็บตัวอย่าง การวิเคราะห์ผล รวมถึงการเขียนรายงาน นอกเหนือจากการสร้างกลุ่มวิจัยแล้ว การมี นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาก็เป็นแนวทางหนึ่งซึ่งช่วยให้อาจารย์ด้านคลินิกมีเวลาในการทำวิจัยมากยิ่งขึ้น ดังนั้นในคณะที่มีบุคลากรด้านคลินิกที่จำกัดจึงควรมีการพัฒนาหลักสูตรบัณฑิตศึกษาขึ้นเพื่อช่วยให้อาจารย์ สามารถผลิตผลงานวิจัยร่วมกับนักศึกษาได้

ทักษะการเขียนขอทุนวิจัยจากงานด้านคลินิก

ปัจจุบันแหล่งขอทุนวิจัยมาจากหน่วยงานภายในและภายนอก แหล่งทุนภายในได้แก่ ส่วนของ มหาวิทยาลัยและคณะเป็นหลักซึ่งจะสนับสนุนทุนวิจัยขนาดเล็กแก่นักวิจัย ทั้งนี้การเขียนขอทุนวิจัยนั้นควร ต้องมีความสอดคล้องกับพันธกิจของมหาวิทยาลัยและหน่วยงานเพื่อเพิ่มโอกาสในการได้รับทุนสนับสนุน ส่วน แหล่งทุนภายนอกในปัจจุบันมี 7 หน่วยงานหลักที่สนับสนุนงบประมาณวิจัยได้แก่ สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (NIA) สำนักงานการพัฒนาการวิจัยการเกษตร องค์การมหาชน (สวก.) สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.) หน่วย บริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนากำลังคนและทุนด้านการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา การวิจัย และการสร้าง นวัตกรรม (บพค.) และหน่วยบริการจัดการทุนด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (บพข.) ซึ่งหน่วยงานแต่ละหน่วยงานนั้นจะมีโจทย์วิจัยที่เปิดรับข้อเสนอที่แตกต่างกัน ดังนั้นการขอทุนวิจัยจาก หน่วยงานภายนอกอาจต้องเชื่อมโยงงานวิจัยระดับคลินิกกับโจทย์วิจัยของหน่วยงานนั้นให้ได้ ทั้งนี้การเขียนที่ เชื่อมโยงกับหลักสุขภาพหนึ่งเดียว (one health concept) เป็นแนวทางหนึ่งซึ่งผู้เขียนข้อเสนอโครงการ สามารถนำไปปรับใช้ในการเขียนขอทุนด้านคลินิกเพื่อให้อุปโภคสุขภาพที่ดีของคน สัตว์ และสิ่งแวดล้อม ซึ่ง จะเพิ่มโอกาสการได้รับทุนสนับสนุนงานวิจัยมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามการเปิดรับข้อเสนอโครงการวิจัยของบาง หน่วยงานมีระยะเวลาสั้นมาก ดังนั้นอาจารย์ควรมีการพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัยไว้ล่วงหน้าเพื่อที่จะสามารถ ยื่นข้อเสนอโครงการได้ทันตามกรอบเวลาที่แต่ละหน่วยงานกำหนด

ทักษะการเขียนบทความเพื่อตีพิมพ์ผลงานวิจัย

ในการสร้างโจทย์วิจัยตลอดจนการตีพิมพ์เผยแพร่ นั้น อาจารย์ควรระลึกเสมอว่าประเด็นการวิจัยที่ทำ นั้นควรเป็นประเด็นใหม่ที่ยังไม่มีองค์ความรู้หรือการทำวิจัยเพื่อพิสูจน์สมมติฐานมาก่อน หรือมีแต่ไม่สามารถ สรุปลงได้ชัดเจน จึงจำเป็นต้องมีการศึกษาเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ นอกจากนี้ควรอธิบายชี้ชัดให้ได้ว่าผลผลิตหรือ ผลลัพธ์ที่ได้จากการศึกษานี้ก่อให้เกิดองค์ความรู้ และการนำไปใช้ประโยชน์ในแง่ใด ซึ่งหากนักวิจัยสามารถชี้ ประเด็นสำคัญเหล่านี้ได้ จะทำให้โอกาสในการตีพิมพ์ผลงานวิจัยนั้นสูงขึ้น ปัจจุบันมีวารสารวิชาการใน

ฐานข้อมูลทั้งระดับชาติและนานาชาติที่เปิดรับงานตีพิมพ์ กรณีที่เป็นรายงานสัตว์ป่วยหรืองานวิเคราะห์ที่ไม่ได้มีการพิสูจน์ในเชิงกลไกอาจลงพิจารณาตีพิมพ์ลงในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติระดับควอไทล์ 3 (Q3) แต่หากเป็นงานวิจัยที่มีการพิสูจน์ทางห้องปฏิบัติการหรืองานวิจัยเชิงกลไกหรือรายงานสัตว์ป่วยที่ไม่เคยมีการรายงานมาก่อนอาจพิจารณาส่งวารสารระดับนานาชาติระดับควอไทล์ 1 หรือ 2 (Q1 หรือ Q2) ได้ ทั้งนี้ งานวิจัยที่มาจากกรณีเก็บตัวอย่างหรือรายงานสัตว์ป่วยนั้นโดยส่วนใหญ่ไม่จำเป็นต้องขอจริยธรรมในสัตว์ เนื่องจากไม่มีการทดลองกับตัวสัตว์โดยตรง แต่อย่างไรก็ตามขึ้นกับวารสารที่ยื่นส่งตีพิมพ์ซึ่งอาจมีการขอแบบฟอร์มยินยอม (consent form) ประกอบการตีพิมพ์เผยแพร่ได้

แนวทางปฏิบัติที่ดี

บทสรุปจากการจัดโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการวิจัย

เรื่อง การพัฒนางานทางคลินิกสู่งานวิจัย

คณะสัตวแพทยศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก

ประจำปีการศึกษา 2563

บทสรุปจากการจัดโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการวิจัย เรื่องการพัฒนางานทางคลินิกสู่งานวิจัย

สืบเนื่องจากงานวิจัยภาพรวมของคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก ส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยระดับพื้นฐาน ในขณะที่งานวิจัยเชิงคลินิกที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้สำหรับการให้บริการวิชาการของหน่วยงานโดยเฉพาะทางด้านคลินิกโรคลสัตว์ โรงพยาบาลสัตว์ มทร.ตะวันออก มีค่อนข้างน้อย สาเหตุส่วนหนึ่งมาจากคณาจารย์ที่ทำงานในส่วนของโรงพยาบาลสัตว์มีเวลาที่ค่อนข้างจำกัดในการทำงานวิจัยที่จำเป็นต้องพึ่งพาในส่วนของห้องปฏิบัติการ ประกอบกับการเขียนขอทุนวิจัยเชิงคลินิกที่อาจไม่ตรงกับความต้องการของหน่วยงานที่ให้ทุนมากนัก ทางคณะจึงเล็งเห็นประโยชน์ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากผู้ที่มีการประสบการณ์ในการประยุกต์ใช้ข้อมูลทางด้านคลินิกในการสร้างงานวิจัย ตลอดจนการนำองค์ความรู้ดังกล่าวไปต่อยอดสำหรับการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อเสนอขอของบประมาณวิจัยในอนาคตได้

โครงการสโมสรวารสาร (Journal club) คณาจารย์คณะสัตวแพทยศาสตร์ เป็นโครงการที่ทางคณะจัดขึ้นเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านงานวิจัยระหว่างคณาจารย์ในคณะ โดยมีการเชิญวิทยากรที่ประสบความสำเร็จจากการพัฒนางานวิจัยจากฐานข้อมูลและงานด้านคลินิกมาบรรยายให้ความรู้แก่คณาจารย์ อันเป็นแนวทางหนึ่งในการสร้างกลุ่มวิจัยร่วมระหว่างคณาจารย์ที่มีความสนใจร่วมกัน ตลอดจนเพื่อให้คณาจารย์เกิดแนวคิดในการประยุกต์ใช้ข้อมูลที่มีจากหน่วยงานอาทิเช่น โรงพยาบาลสัตว์ หน่วยชันสูตรโรคลสัตว์ เป็นต้น ในการสร้างผลงานด้านวิชาการที่สามารถตีพิมพ์เผยแพร่ได้ ทั้งนี้ผลงานดังกล่าวอาจเป็นในรูปแบบของรายงานสัตว์ป่วย หรือการเก็บข้อมูลย้อนหลังเพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของการเกิดโรค เป็นต้น องค์ความรู้ที่เกิดขึ้นนั้นนอกจากการสร้างสรรคผลงานด้านวิชาการแล้ว ยังสามารถช่วยในคณาจารย์สามารถพัฒนาต่อยอดเป็นโครงการวิจัยเพื่อเสนอขอทุนวิจัยในอนาคต จากการจัดโครงการดังกล่าวสามารถสรุปทักษะในการพัฒนางานทางคลินิกสู่งานวิจัยได้ดังนี้

ทักษะการสร้างโจทย์วิจัยจากงานด้านคลินิก

งานด้านคลินิกเป็นงานที่เน้นการให้บริการทางด้านวิชาการโดยเฉพาะการให้คำปรึกษาและรักษาสัตว์ป่วยในโรงพยาบาลสัตว์ ดังนั้นการสร้างโจทย์วิจัยอาจมาจากการเก็บตัวอย่างจากข้อมูลสัตว์ป่วยย้อนหลังแล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์กับการเกิดโรคหรือการรักษา หน่วยชันสูตรโรคลสัตว์เป็นหน่วยงานส่วนหนึ่งของโรงพยาบาลสัตว์ที่เป็นแหล่งข้อมูลสำคัญซึ่งสามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์จนเกิดเป็นงานวิจัยขนาดเล็กได้ นอกจากนี้ฐานข้อมูลขนาดใหญ่จากตัวอย่างทั่วโลกก็สามารถนำมาวิเคราะห์ประกอบรวมกันกับตัวอย่างที่มีภายในหน่วยงานได้ กรณีที่อาจารย์ไม่มีเวลามากพอในการเก็บข้อมูลเพื่อมาวิเคราะห์ทางสถิติเชิงลึก การเขียนรายงานสัตว์ป่วยจากกรณีศึกษาที่น่าสนใจ เป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่ช่วยให้อาจารย์สามารถผลิตผลงานทางวิชาการจากงานทางคลินิกได้เช่นเดียวกัน

การสร้างกลุ่มวิจัยเป็นปัจจัยสำคัญโดยเฉพาะอาจารย์ที่ไม่มีเวลามากนัก กลุ่มวิจัยอาจมาจากความร่วมมือระหว่างคณาจารย์ทั้งภายในและภายนอกคณะ ความร่วมมือระหว่างคณาจารย์และนักวิทยาศาสตร์หรือความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกอาทิเช่น โรงพยาบาลสัตว์เอกชน ศูนย์ชันสูตรโรคลสัตว์ภาคตะวันออก

หรือคอกเลี้ยงสัตว์ของเอกชน เป็นต้น ซึ่งควรเป็นหน่วยงานหรือบุคคลที่มีความสนใจตรงกัน เพื่อช่วยเหลือกัน ในการคิดโจทย์วิจัยที่มีความสำคัญและเพิ่มโอกาสในการสร้างสรรค์งานวิจัยที่มีคุณภาพ นอกจากนี้การสร้าง กลุ่มวิจัยยังเป็นแนวทางหนึ่งซึ่งช่วยให้อาจารย์มีภาระในการทำงานวิจัยลดลงเนื่องจากสามารถแบ่งงานกันทำได้ ทั้งการเก็บตัวอย่าง การวิเคราะห์ผล รวมถึงการเขียนรายงาน นอกเหนือจากการสร้างกลุ่มวิจัยแล้ว การมี นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาก็เป็นแนวทางหนึ่งซึ่งช่วยให้อาจารย์ด้านคลินิกมีเวลาในการทำวิจัยมากยิ่งขึ้น ดังนั้นในกรณีที่มิบุคลากรด้านคลินิกที่จำกัดจึงควรมีการพัฒนาหลักสูตรบัณฑิตศึกษาขึ้นเพื่อช่วยให้อาจารย์ สามารถผลิตผลงานวิจัยร่วมกับนักศึกษาได้

ทักษะการเขียนขอทุนวิจัยจากงานด้านคลินิก

ปัจจุบันแหล่งขอทุนวิจัยมาจากหน่วยงานภายในและภายนอก แหล่งทุนภายในได้แก่ ส่วนของ มหาวิทยาลัยและคณะเป็นหลักซึ่งจะสนับสนุนทุนวิจัยขนาดเล็กแก่นักวิจัย ทั้งนี้การเขียนขอทุนวิจัยนั้นควร ต้องมีความสอดคล้องกับพันธกิจของมหาวิทยาลัยและหน่วยงานเพื่อเพิ่มโอกาสในการได้รับทุนสนับสนุน ส่วน แหล่งทุนภายนอกในปัจจุบันมี 7 หน่วยงานหลักที่สนับสนุนงบประมาณวิจัยได้แก่ สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (NIA) สำนักงานการพัฒนารัฐวิสาหกิจ ออศกรมมหาชน (สวท.) สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.) หน่วย บริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนากำลังคนและทุนด้านการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา การวิจัย และการสร้าง นวัตกรรม (บพค.) และหน่วยบริการจัดการทุนด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (บพข.) ซึ่งหน่วยงานแต่ละหน่วยงานนั้นจะมีโจทย์วิจัยที่เปิดรับข้อเสนอที่แตกต่างกัน ดังนั้นการขอทุนวิจัยจาก หน่วยงานภายนอกอาจต้องเชื่อมโยงงานวิจัยระดับคลินิกกับโจทย์วิจัยของหน่วยงานนั้นให้ได้ ทั้งนี้การเขียนที่ เชื่อมโยงกับหลักสุขภาพหนึ่งเดียว (one health concept) เป็นแนวทางหนึ่งซึ่งผู้เขียนข้อเสนอโครงการ สามารถนำไปปรับใช้ในการเขียนขอทุนด้านคลินิกเพื่อให้ตอบโจทย์สุขภาพที่ดีของคน สัตว์ และสิ่งแวดล้อม ซึ่ง จะเพิ่มโอกาสการได้รับทุนสนับสนุนงานวิจัยมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามการเปิดรับข้อเสนอโครงการวิจัยของบาง หน่วยงานมีระยะเวลาสั้นมาก ดังนั้นอาจารย์ควรมีการพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัยไว้ล่วงหน้าเพื่อที่จะสามารถ ยื่นข้อเสนอโครงการได้ทันตามกรอบเวลาที่แต่ละหน่วยงานกำหนด

ทักษะการเขียนบทความเพื่อตีพิมพ์ผลงานวิจัย

ในการสร้างโจทย์วิจัยตลอดจนการตีพิมพ์เผยแพร่ นั้น อาจารย์ควรระลึกเสมอว่าประเด็นการวิจัยที่ทำ นั้นควรเป็นประเด็นใหม่ที่ยังไม่มีองค์ความรู้หรือการทำวิจัยเพื่อพิสูจน์สมมติฐานมาก่อน หรือมีแต่ไม่สามารถ สรุปลงได้ชัดเจน จึงจำเป็นต้องมีการศึกษาเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ นอกจากนี้ควรอธิบายชี้ชัดให้ได้ว่าผลผลิตหรือ ผลลัพธ์ที่ได้จากการศึกษานี้ก่อให้เกิดองค์ความรู้ และการนำไปใช้ประโยชน์ในแง่ใด ซึ่งหากนักวิจัยสามารถชี้ ประเด็นสำคัญเหล่านี้ได้ จะทำให้โอกาสในการตีพิมพ์ผลงานวิจัยนั้นสูงขึ้น ปัจจุบันมีวารสารวิชาการใน ฐานข้อมูลทั้งระดับชาติและนานาชาติที่เปิดรับงานตีพิมพ์ กรณีที่เป็นรายงานนสัตว์ป่วยหรืองานวิเคราะห์ที่

ไม่ได้มีการพิสูจน์ในเชิงสถิติอาจลองพิจารณาตีพิมพ์ลงในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติระดับควอเตอร์ 3 (Q3) แต่หากเป็นงานวิจัยที่มีการพิสูจน์ทางห้องปฏิบัติการหรืองานวิจัยเชิงลึกหรือรายงานสัตว์ป่วยที่ไม่เคยมีการรายงานมาก่อนอาจพิจารณาส่งวารสารระดับนานาชาติระดับควอเตอร์ 1 หรือ 2 (Q1 หรือ Q2) ได้ ทั้งนี้ งานวิจัยที่มาจากกรณีตัวอย่างหรือรายงานสัตว์ป่วยนั้นโดยส่วนใหญ่ไม่จำเป็นต้องขอจริยธรรมในสัตว์ เนื่องจากไม่มีการทดลองกับตัวสัตว์โดยตรง แต่อย่างไรก็ตามขึ้นกับวารสารที่ยื่นส่งตีพิมพ์ซึ่งอาจมีการขอแบบฟอร์มยินยอม (consent form) ประกอบการตีพิมพ์เผยแพร่ได้

ปัญหาสำคัญประการหนึ่งของคณาจารย์ของคณะสัตวแพทย์ที่อยู่ในสายงานคลินิกคือการขาดต้นแบบความคิดและการวางแผนเพื่อที่ประสบความสำเร็จในด้านวิชาการ ส่งผลให้การสร้างผลงานวิจัยและการเติบโตด้านวิชาการของคณาจารย์กลุ่มดังกล่าวยังคงมีปริมาณอยู่น้อยมาก ผลจากการดำเนินโครงการสโมสรวารสาร (Journal club) คณาจารย์คณะสัตวแพทยศาสตร์ โดยการเชิญผู้ที่ประสบความสำเร็จด้านวิชาการในสายงานคลินิกและการประยุกต์ใช้ฐานข้อมูลขนาดใหญ่มาถ่ายทอดประสบการณ์โดยตรง จึงส่งผลต่ออย่างยิ่งยวดในการจัดระเบียบความคิดและสร้างแรงบันดาลใจให้กับคณาจารย์สายงานคลินิก ให้สามารถวางแผนทางได้อย่างเหมาะสมเพื่อการเติบโตทางด้านวิชาการได้ โดยพบว่าคณาจารย์หลายท่านให้ความสนใจและเริ่มวางแผนการสร้างผลงานวิชาการมากขึ้นภายหลังเสร็จสิ้นโครงการ ซึ่งผลลัพธ์ดังกล่าวย่อมก่อให้เกิดผลดีต่ออนาคตของเหล่าคณาจารย์เองรวมทั้งยังช่วยสร้างองค์ความรู้ที่มีคุณค่าจากงานวิจัยทางคลินิกเพื่อใช้ในการให้บริการวิชาการรวมถึงการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนของคณะสัตวแพทยศาสตร์ต่อไปในอนาคตอีกด้วย